

Sygnatura akt VI Ka 118/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **29 kwietnia 2016** r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach, Wydział VI Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący SSO Krzysztof Ficek

Protokolant Sylwia Sitarz

przy udziale Marka Dutkowskiego

Prokuratora Prokuratury Okręgowej

po rozpoznaniu w dniu 29 kwietnia 2016 r.

sprawy **D. K. (1)** ur. (...) w B.

syna J. i I.

oskarżonego z art. 18§3 kk w zw. z art. 270§1 kk i art. 270§1 kk i art. 286§1 kk w zw. z art. 11§2 kk przy zast. art. 12 kk

na skutek apelacji wniesionych przez oskarżonego i jego obrońcę

od wyroku Sądu Rejonowego w Rudzie Śląskiej

z dnia 5 listopada 2015 r. sygnatura akt VI K 93/15

na mocy art. 437 kpk, art. 438 kpk, art. 636 § 1 kpk

1. zmienia punkt 6 zaskarżonego wyroku w ten sposób, że opis przestępstwa przypisanego oskarżonemu uzupełnia o sformułowanie, że czyn ten stanowi wypadek mniejszej wagi;
2. w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;
3. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adwokata B. S. kwotę 516,60 zł (pięćset szesnaście złotych i sześćdziesiąt groszy) obejmującą kwotę 96,60 zł (dziewięćdziesiąt sześć złotych i sześćdziesiąt groszy) podatku VAT, tytułem zwrotu nieuiszczonych kosztów obrony oskarżonego z urzędu w postępowaniu odwoławczym;
4. zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa wydatki postępowania odwoławczego w kwocie 536,60 zł (pięćset trzydzieści sześć złotych i sześćdziesiąt groszy) i wymierza mu opłatę za II instancję w kwocie 100 zł (sto złotych).

Sygn. akt VI Ka 118/16

UZASADNIENIE

Od wyroku Sądu Rejonowego w Rudzie Śląskiej z dnia 5 listopada 2015 roku sygn. akt VI K 93/15 apelacje złożyli oskarżony D. K. (1) oraz jego obrońca.

Oskarżony zaskarżył wyrok Sądu I instancji w całości. Zarzucił orzeczeniu błąd w ustaleniach faktycznych, mający wpływ na jego treść, polegający na przyjęciu, że dopuścił się zarzucanego mu czynu. Wniósł o zmianę wyroku i warunkowe umorzenie postępowania.

Obrońca wyrok Sądu Rejonowego zaskarżył co do pkt. 6, 7 i 10b odnośnie D. K. (1). Orzeczeniu zarzucił obrazę przepisów prawa materialnego, poprzez niewłaściwe zastosowanie art.18 § 3 kk w zw. z art.270 § 1 kk oraz art.270 kk i art.286 kk w zw. z art.286 § 3 kk w zw. z art.11 § 2 kk przy zast. art.12 kk, poprzez przyjęcie, że zachowanie oskarżonego D. K. (1) wypełnia znamiona w/w czynów zabronionych, podczas gdy nie sposób uznać, iż oskarżony w dniu 15 kwietnia 2014 roku w R., działając w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, w zamiarze, aby G. G. dokonał czynu zabronionego polegającego na podrobieniu w celu użycia za autentyczny dokumentów w postaci umów o świadczenie usług telekomunikacyjnych nr (...), poprzez naniesienie podpisu o treści (...), swoim zachowaniem polegającym na udzieleniu wsparcia psychicznego ułatwił popełnienie powyższego czynu zabronionego, a następnie tak podrobionych dokumentów użył jako autentycznych poprzez przedłożenie ich w siedzibie (...) oddziału firmy (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W., czym wprowadził upoważnionego pracownika (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. w błąd co do prawidłowego wykonania umowy zlecenia doręczenia wyżej wymienionych dokumentów i doprowadził (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. do niekorzystnego rozporządzenia własnym mieniem w kwocie 3,45 złotych, a co za tym idzie, nie sposób przypisać oskarżonemu popełnienie przestępstwa z art.18 § 3 kk w zw. z art.270 § 1 kk oraz art.270 kk i art.286 kk w zw. z art.286 § 3 kk w zw. z art.11 § 2 kk przy zast. art.12 kk.

Podnosząc ten zarzut obrońca wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego od „zarzucanych mu czynów”, ewentualnie o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd I instancji. W apelacji zawarto również wnioski o zasądzenie nieuiszczonych kosztów obrony oskarżonego z urzędu.

Sąd Okręgowy stwierdził, co następuje :

Obie apelacje nie zasługiwały na uwzględnienie.

Ustalenia faktyczne dokonane przez Sąd Rejonowy zasługują na pełną akceptację, mają bowiem oparcie w materiale dowodowym prawidłowo zebrany, a następnie wnikliwie ocenionym, w oparciu o reguły prawidłowego rozumowania oraz wskazania wiedzy i doświadczenia życiowego. Nie budzi również zastrzeżeń przyjęta kwalifikacja prawna zachowania oskarżonego, czyli przypisanie mu przestępstwa z art.18 § 3 kk w zw. z art.270 § 1 kk oraz art.270 § 1 kk i art.286 § 1 kk w zw. z art.286 § 3 kk w zw. z art.11 § 2 kk przy zast. art.12 kk. Jednocześnie orzeczona wobec D. K. (1) kara nie cechuje się rażącą surowością.

Obrońca w środku odwoławczym zaakceptował ustalony przez Sąd Rejonowy stan faktyczny. Podniósł natomiast zarzut naruszenia prawa materialnego poprzez zastosowanie nieprawidłowej normy prawnej do prawidłowo ustalonego stanu faktycznego. Twierdzenie to jest błędne. Na samym początku trzeba wskazać za Sądem meriti, że oskarżony znał standardy i procedury dostarczania przesyłek, w tym umów na usługi telekomunikacyjne. W sprawie jest wręcz oczywiste, że gdyby przestrzegał znanych i obowiązujących go procedur nie doszłoby do wyłudzenia usług telekomunikacyjnych przez G. G. i nie padłby, jak uważa obrońca, „ofiara” G. G.. Podkreślenia wymaga, co znalazło odzwierciedlenie w opisie czynu przypisanego oskarżonemu oraz w kwalifikacji prawnej, że oskarżony poniósł odpowiedzialność wyłącznie za swoje działania, a nie za tę część zachowania G. G., która polegała na oszustwie (...) S.A. Nie można też zgodzić się z obrońcą, że oskarżony „być może” nie dopełnił wszystkich obowiązków wynikających z procedury weryfikacji danych i „istotnie” wydał przesyłkę innej osoby aniżeli tej, której dane widniały na umowie, jednakże nie wypełnia to znamion w/w czynu zabronionego.

Całość zachowania oskarżonego, zasadnie uznana za działanie w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru - w ramach wykonania umowy zlecenia doręczenia przesyłki, można podzielić na dwa etapy. Po pierwsze, pomocnictwo psychiczne G. G. w zakresie czynu zabronionego polegającego na podrobieniu przez tego ostatniego w celu użycia za autentyczny dokumentu w postaci umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych poprzez naniesienie podpisu o treści (...) (art.18 § 3 kk w zw. z art.270 § 1 kk). Po drugie, użycie tak podrobionego dokumentu w siedzibie (...)oddziału firmy (...) Sp. z o.o. (art.270 § 1 kk), co następnie skutkowało wprowadzeniem w błąd upoważnionego pracownika (...) Sp. z o.o. odnośnie prawidłowego wykonania umowy zlecenia doręczenia dokumentów i niekorzystnym rozporządzeniem mieniem w kwocie 3,45 złotych, stanowiącą

nienależne wynagrodzenie D. K. (1) za nieprawidłowe wykonanie doręczenia (art.286 § 1 kk; z uwagi na wartość będący wypadkiem mniejszej wagi przewidzianym w art.286 § 3 kk). Zatem do niekorzystnego rozporządzenia mieniem doszło na końcu i dlatego znajdujący się na samym początku opisu czynu cel działania oskarżonego „osiągnięcie korzyści majątkowej” należy wiązać z osiągniętym przez oskarżonego wynagrodzeniem, który to cel, co oczywiste, towarzyszył oskarżonemu przy doręczaniu każdej przesyłki (zgodnie z pismem firmy (...) oskarżony otrzymywał wynagrodzenie za skuteczne doręczenie przesyłek do wskazanych adresatów – k.158; za brak skutecznego doręczenia oskarżony nie otrzymałby wynagrodzenia). Jeżeli oskarżony nie zażądał od G. G. oryginału dowodu osobistego A. L., nie kazał mu także okazać swojego dowodu osobistego, a następnie w jego obecności G. G. podpisał się (...), co D. K. (2) zaakceptował i czemu się nie sprzeciwił, to jest jasne, że w ten sposób udzielił G. G. pomocnictwa psychicznego do popełnienia przestępstwa z art.270 § 1 kk. Nie jest prawdą, o czym już wspomniano, że oskarżony został skazany za czyn, o którym nie miał pojęcia. W jego obecności G. G. podpisał się cudzym imieniem i nazwiskiem, a następnie taki dokument oskarżony złożył pracownikowi swojemu pracodawcy z pełną świadomością, że to nie adresat odebrał przesyłkę. Jeszcze raz trzeba podkreślić, że gdyby oskarżony zachował się zgodnie z obowiązującymi go procedurami nie naraziłby się na odpowiedzialność karną. Nie mogło przy tym zwolnić oskarżonego z odpowiedzialności i takie tłumaczenie, że nie miał świadomości, iż przesyłka trafia do innej osoby niż ta, na którą była umowa. W żaden sposób nie tłumaczy to oskarżonego, który swojemu pracodawcy przedstawił sfałszowany dokument potwierdzający odbiór przesyłki przez adresata, a nie przez inną osobę, którą był G. G., podający się za brata A. L.. Przesyłka zgodnie z obowiązującymi procedurami nie została prawidłowo doręczona. Bez znaczenia pozostaje przy tym i przekonanie oskarżonego, że w dobrej wierze przekazał G. G. przesyłkę.

Opisane zachowanie oskarżonego nie stanowiło wyłącznie zaniedbania i uchybienia w procedurze doręczenia przesyłki. Naruszenie procedury przez oskarżonego było początkiem, które doprowadziło do popełnienia przestępstwa kwalifikowanego z art.18 § 3 kk w zw. z art.270 § 1 kk oraz art.270 § 1 kk i art.286 § 1 kk w zw. z art.286 § 3 kk w zw. z art.11 § 2 kk przy zast. art.12 kk.

Niezasadna okazała się również osobista apelacja oskarżonego. Zaprzeczył on swojemu sprawstwu podkreślając, tak jak i obrońca, że stał się osobą pokrzywdzoną przez G. G.. Twierdzenia te stanowią wyłącznie polemikę z przekonującymi wywodami Sądu Rejonowego. Nie ma potrzeby ponownego wskazywania dlaczego nie sposób uznać D. K. (1) za pokrzywdzonego. Wystarczy odwołać się do wcześniejszych wywodów niniejszego uzasadnienia. Zgoda oskarżonego na naruszenie procedury doprowadziła do popełnienia przestępstwa niezależnego od zachowania G. G.. Nawet gdyby nie doszło do popełnienia przez G. G. przestępstwa na szkodę (...) S.A. , to i tak nie zwolniłoby to z odpowiedzialności D. K. (1), który zaakceptował podpisywanie się przez G. G. cudzym imieniem i nazwiskiem, a następnie taki sfałszowany dokument przedłożył pracodawcy, by uzyskać wynagrodzenie.

W swojej apelacji oskarżony odwołuje się do sytuacji współoskarżonego T. D., co do którego w identycznym stanie faktycznym Sąd Rejonowy postępowanie warunkowo umorzył. Wydaje się, że takiego rozstrzygnięcia oskarżony domaga się dla siebie. Zapomina przy tym, że warunkowe umorzenie postępowania nie oznacza uniewinnienia. Nadto T. D. nie był karany, zaś D. K. (1) był karany za przestępstwo umyślne (k.531). Ta okoliczność wyklucza stosowanie warunkowego umorzenia postępowania (art.66 § 1 kk). Nie mógł zatem Sąd Rejonowy potraktować tak samo oskarżonych T. D. i D. K. (1). Nie ma zatem potrzeby rozważania pozostałych przesłanek zastosowania warunkowego umorzenia postępowania, skoro konieczną przesłanką jest niekaralność sprawcy za przestępstwo umyślne. Dlatego nie można uznać za trafny zarzut wewnętrznej niesprawiedliwości wyroku.

Za przypisane oskarżonemu przestępstwo Sąd Rejonowy orzekł karę samoistnej grzywny w wymiarze 100 stawek dziennych każda po 10 złotych. Kara ta jest adekwatna do popełnionego przestępstwa i powinna spełnić cele zapobiegawcze i wychowawcze wobec oskarżonego oraz w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa. Nie sposób uznać ją za surową, a tym bardziej rażącą surową.

Mimo nieuwzględnienia obu apelacji Sąd odwoławczy był zmuszony zmienić zaskarżone orzeczenie w punkcie 6, poprzez uzupełnienie opisu przestępstwa przypisanego D. K. (1) o sformułowanie, że czyn ten stanowi wypadek mniejszej wagi. Wynikło to z tego, że zarzut aktu oskarżenia w odniesieniu do D. K. (1), w przeciwieństwie do T.

D. i M. S., nie zawierał słów „przy czym czyn ten stanowi wypadek mniejszej wagi” oraz zapisu „w zw. z art.286 § 3 k.k.” (k.201-201v.). Przy przepisywaniu tego zarzutu do wyroku dodano oba zapisy (k.396). Dlatego najpierw Sąd Okręgowy sprostował oczywiste omyłki pisarskie (k.535), a następnie zmienił punkt 6 zaskarżonego wyroku. Nie musiał przy tym poprawiać kwalifikacji prawnej, która w punkcie 6 zawiera art.286 § 3 kk.

W pozostałym zakresie Sąd odwoławczy zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

Na rzecz obrońcy zasądził kwotę 516,60 złotych tytułem kosztów obrony oskarżonego z urzędu w postępowaniu odwoławczym. Konsekwencją nieuwzględnienia obu apelacji jest obciążenie oskarżonego kosztami sądowymi za II instancję – opłatą w kwocie 100 złotych i wydatkami w wysokości 536,60 złotych.